

Nezavisna pravosudna komisija usmjerava i koordinira s Uredom Visokog predstavika aktivnosti na unapredjenju sudijskih i tuzilackih imenovanja u Federaciji BiH

Nezavisna pravosudna komisija (IJC) pozdravlja odluku Visokog predstavnika koja nameće Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudijskoj i tuzilackoj funkciji u Federaciji Bosne i Hercegovine. Proces pravosudne reforme u Federaciji, koji je u toku, nailazi vec duze vrijeme na otpor odredjenih izvrsnih i zakonodavnih organa narocito u Kantonima 7 i 10 koji odbijaju da izvrse imenovanja sudija i tuzilaca u okviru postojeceg pravnog sistema. Nepostivanje vladavine zakona je do te mjere prisutno, da odgovorni organi jos uvijek nisu imenovali odredjene kandidate koje je predlozila Federalna komisija za izbor i imenovanje tuzilaca jos u oktobru 2000. godine. Takvo nepostivanje vladavine zakona IJC smatra neprihvatljivim, buduci da to produzava vrijeme koje je potrebno da pojedini predmeti budu rjeseni i cini pravni sistem neefikasnim u cjelini.

IJC je shvatio da se takva opstrukcija uspostavi nezavisnog i nepristrasnog pravosudja vise ne moze tolerisati. Komisija je zapocela rad na hitno potrebnoj zakonskoj reformi zajedno s Uredom Visokog predstavnika, Federalnom komisijom za izbor i imenovanje sudija, Federalnom komisijom za izbor i imenovanje tuzilaca, kao i Vladom Federacije, u cilju rjesavanja problema koji su prisutni u Federaciji. Ovi napori su kulminirali nametnjem ovog Zakona od strane Visokog predstavnika dana 3.

augusta 2001. godine.

Prema odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudskej i tuzilackoj funkciji u Federaciji Bosne i Hercegovine, uvode se striktni rokovi kojih se tijela koja vrse imenovanja moraju pridrzavati u procesu imenovanja i odbijanja kandidata. Pored toga, u vezi s imenovanjem tuzilaca u Federaciji, ako tijelo koje vrsi imenovanja ne ispostuje svoju zakonsku obavezu i ne imenuje kandidate u određenom roku, predloženi kandidat smatraće se imenovanim u skladu s ovim Zakonom.

Dana 4. jula 2001 godine, IJC je koordinirao potpisivanje Memoranduma o razumijevanju koji standardizira proces imenovanja, od strane predsjednika Federalnih komisija za izbor i imenovanje sudske i tuzilaca, predsjednika Visokog sudskeg i tuzilackog savjeta Republike Srpske, i ministara pravde u Federaciji i Republici Srpskoj. Memorandum o razumijevanju, zajedno s odredbama Zakona o izmjenama i dopunama poboljsava transparentnost, objektivnost i profesionalizam procesa imenovanja. Sva buduća sudska i tuzilacka imenovanja će biti regulisana novim unaprijedjenim postupkom imenovanja, koji će osigurati provjeru kandidata u skladu sa navedenim kriterijima kako bi se garantovalo imenovanje kandidata sa najboljim kvalifikacijama.

IJC smatra odvajanje politickog i pravosudnog procesa fundamentalnim za sveobuhvatnu pravosudnu reformu. U tom smislu, zaštita interesa sudske i tuzilacke funkcije u cijeloj Bosni i Hercegovini je prioritet. Stoga je sada u Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudskej i tuzilackoj funkciji u Federaciji Bosne i Hercegovine unesen zahtjev da se ni sudska ni tuzilacka funkcija ne mogu smijeniti ili udaljiti od vrsenja funkcije bez misljenja nadležne Federalne komisije da postoji dovoljno cinjenicne i pravne osnove da se potvrди to smjenjivanje ili udaljenje.

Pored toga, u cilju garantovanja procesa izbora i imenovanja

izvrsenog prema objektivnim kriterijima utemeljenim na odgovarajucim strucnim kvalifikacijama i transparentnim procedurama, unosi se formula po kojoj se Federalna i kantonalne komisije obavezuju da predloze vise od jednog kandidata za jedno mjesto osim u ogranicenim okolnostima i iz opravdanih razloga.

Osim toga, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudskej i tuzilackoj funkciji u Federaciji Bosne i Hercegovine predvidja da profesori pravnih fakulteta u Bosni i Hercegovini iz oblasti ustavnog prava, krivicnog prava ili krivicnog procesnog prava, gradjanskog ili gradjanskog procesnog prava, upravnog prava, privrednog prava ili porodicnog prava mogu biti imenovani za sudije Federalnog Ustavnog suda bez polozenog pravosudnog ispita. Ova odredba koja je odraz Zakona o sudovima Bosne i Hercegovine olaksava vecem broju kandidata da se prijave za mjesto sudije u Federalnom Ustavnom sudu. IJC je uvjeren da ce ovaj novi kriterij pomoci u izboru i imenovanju kandidata sa najboljim kvalifikacijama u Federalni Ustavni sud u toku narednih mjeseci.

IJC ce kontrolisati primjenu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudskej i tuzilackoj funkciji u Federaciji Bosne i Hercegovini koji je nametnuo Visoki predstavnik 3. avgusta 2001. godine, uvjeren da ce ovaj zakon doprinijeti depolitizaciji sudskog i tuzilackog sistema u Federaciji Bosne i Hercegovine.